

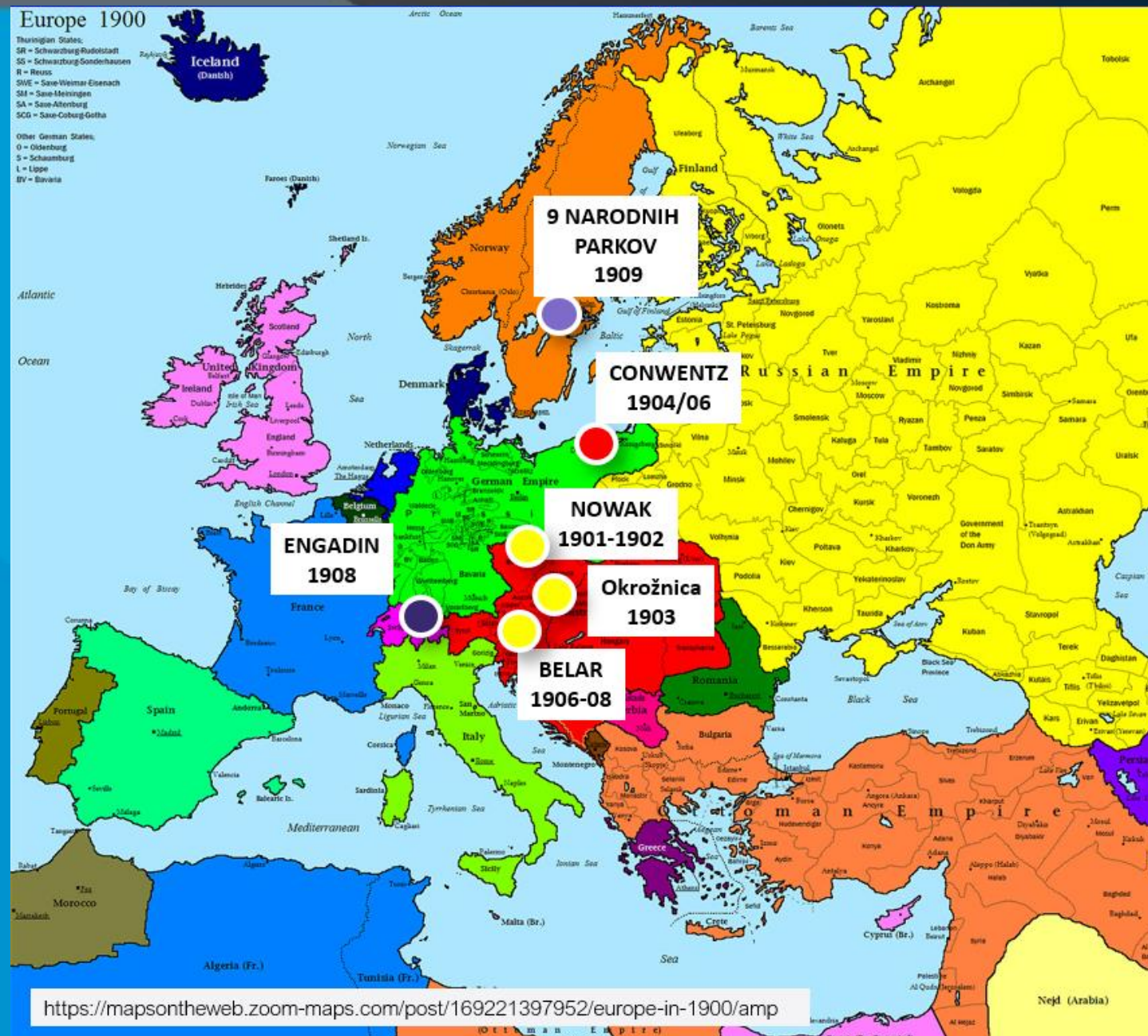
VARSTVO JE OBSTOJ
PROTECTION IS EXISTING

1924 **100** let 2024

ALPSKI VARSTVENI PARK
TRIGLAVSKI NARODNI PARK

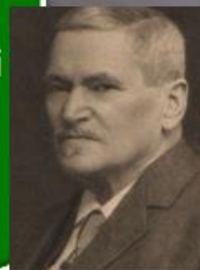

Paul SARASIN (Švicarska komisija za VN)

23. 10. 1908 – referendum v skupnosti Zernez

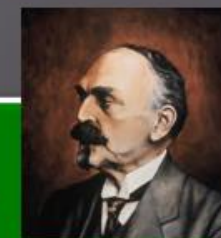
1. 12. 1909 - zakupna pogodba za naravni rezervat (25 let)

Albin BELAR

1908 – prošnja za odobritev zavarovanega območja

9. 5. 1908 – odobritev ministrstva

1. 8. 1914 – razglasitev narodnega parka

1. 7. 1924 – podpis zakupne pogodbe

USTANOVITEV
ZAVAROVANIH OBMOČIJ

ZAVAROVANJE
RASTLINSKIH IN
ŽIVALSKIH VRST

I. Ustanovijo naj se alpski, sredogorski (gozdni) in barski varstveni parki po zgledu enakih parkov v drugih državah.

II. Potom zakona naj se prepove pokončavanje redkih ali za naše kraje tipičnih ter znanstveno znamenitih živali in rastlin. Strogo naj se pazi, da se izvršujejo določila lovskega in ribarskega zakona ter zakona z dne 20. julija 1910, dež. z. št. 27 o varstvu ptic.

III. Podzemeljske jame z interesantno jamsko favno in floro naj se postavijo pod nadzorstvo; vstop vanje naj se dovoli samo v znanstvene svrhe.

IV. Zainteresirati je najširšo javnost za varstvo prirode sploh.

ZAVAROVANJE JAM IN
JAMSKE FAVNE/FLORE

OZAVEŠČANJE VARSTVA
NARAVE

Z a k u p n a   p o g o d b a .

Sklenjena med direkcijo šum v Ljubljani kot zastopnico kranjskega verskega zaklada in med Muzejskim društvom /oziroma odsekom za varstvo prirode in Slovenskim Planinskim društvom v Ljubljani na temelju pooblastila ministrstva za šume in rudnike z dne 10. februarja 1923 št. 1120 odnosno 4. aprila 1924 št. 10.130.

1. 7. 1924

V Ljubljani, dne 1. julija 1924.

Za direkcijo šum:

Direkcija šum
Ljubljana

Josip Rustia l.r.
dvornik

Za muzejsko društvo:

Muzejsko društvo
za Slovenijo. Prof. dr. Jos. Mantuani
t.č. predsednik

Za slovensko planinsko društvo:

Slovensko planinsko
društvo, Ljubljana
Osrednji odbor

Dr. Tomišek s.r.
načelnik

Za odsek za varstvo prirode:

dr. Fran Kos s.r.
t.č. predsednik

JOSIP RUSTIA

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-RHD5PY62/08fcb3ec-876e-4a44-95eb-da48f800b25e/IMAGE>

JOSIP TOMIŠEK

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-8JBM7WG4/469d141f-570f-449f-81b7-2f0d6183ba5a/IMAGE>

JOSIP MANTUANI

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-AG7UYRKF/ea6e73ec-7149-479a-a44e-98ad4d159ece/IMAGE>

FRAN KOS

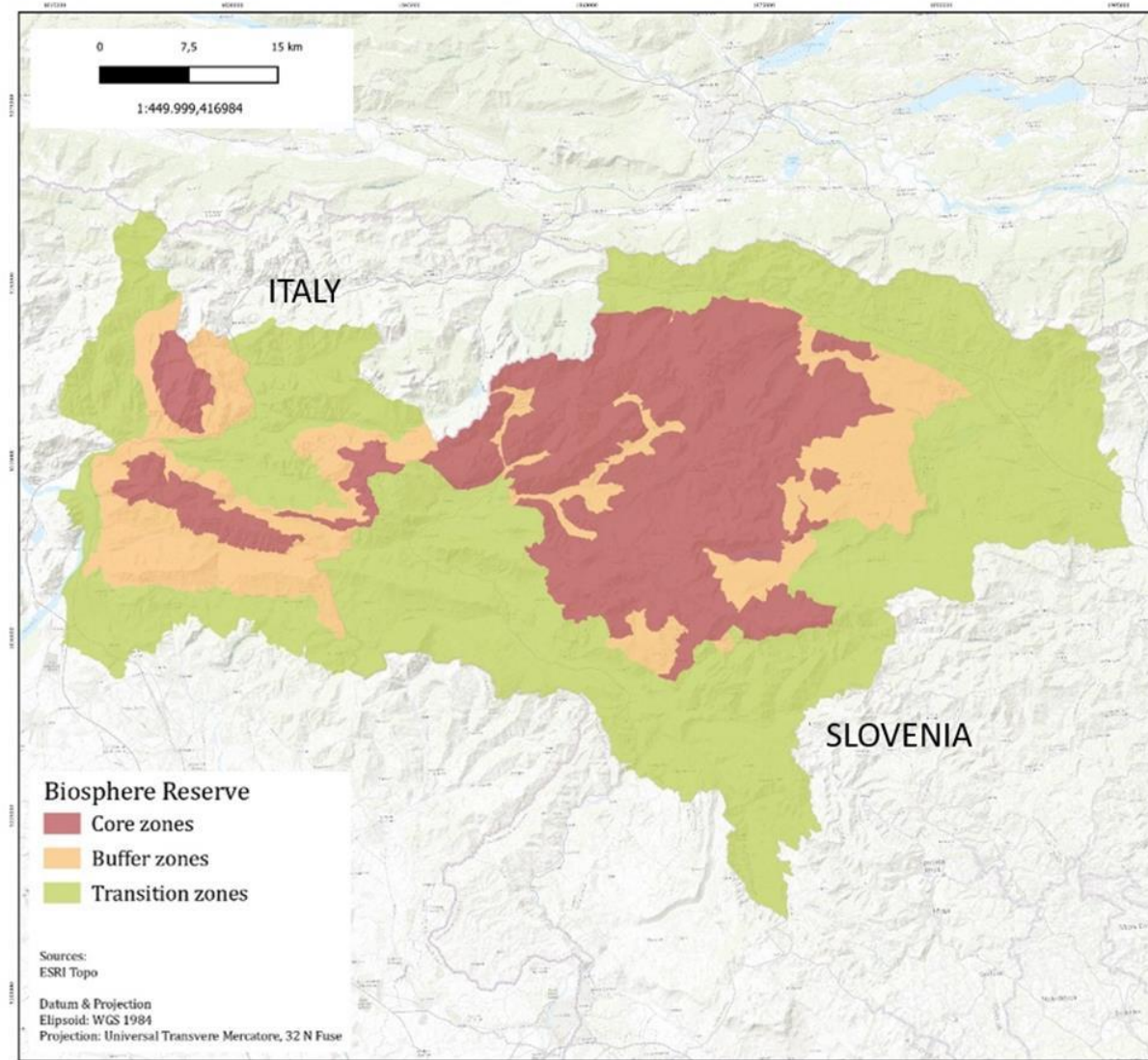
<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-V88XKRF5/fd923302-1b08-4e1d-be72-10e1a00e1d9b/IMAGE>

Alpski varstveni park 2024– Čezmejno biosferno območje 2025?

TNP – osebna izkaznica

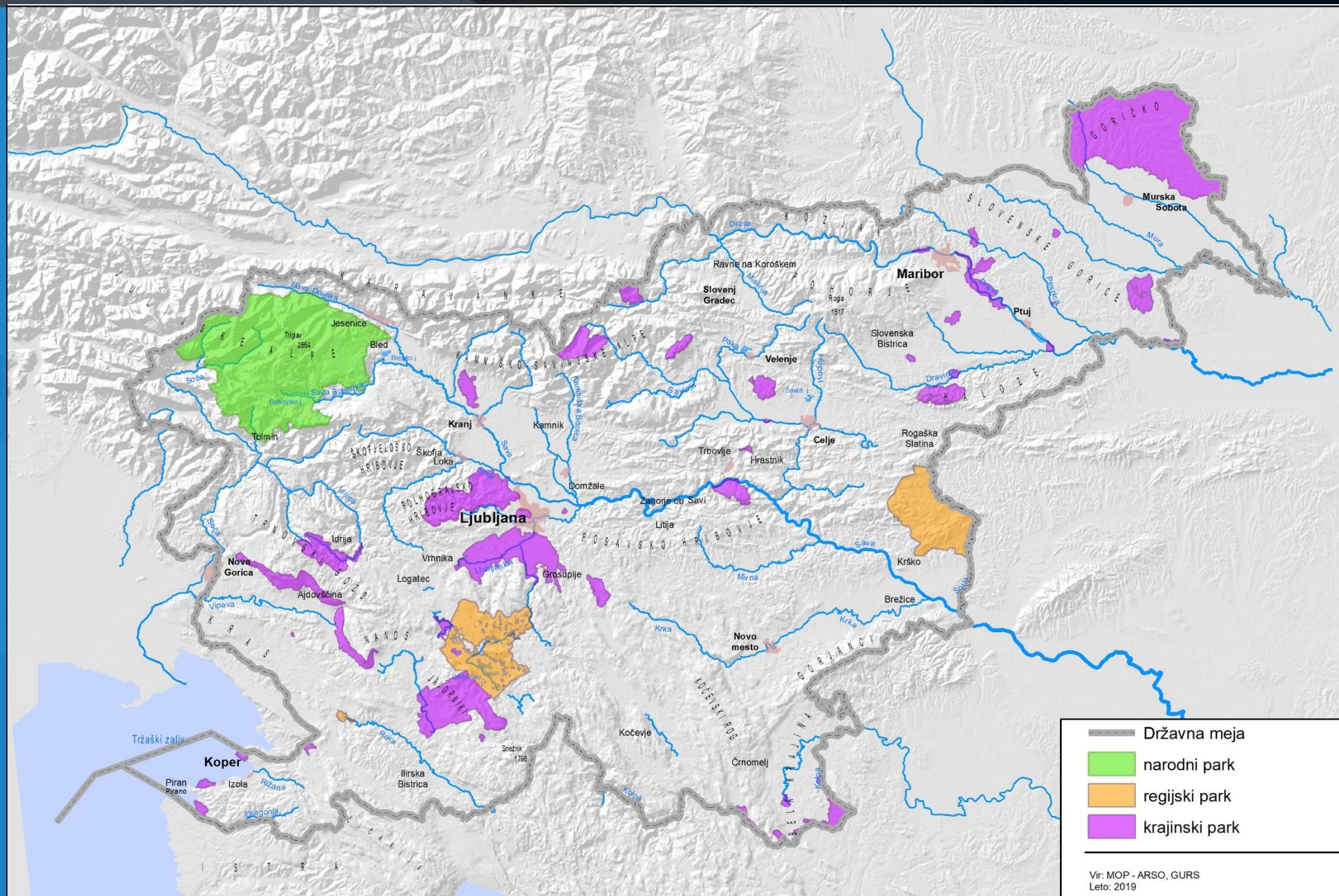
Varstveno območje	Površina (ha)	Delež
1	31.488	core – 76 %
2	32.412	
3	20.082	buffer – 24 %
Σ	83.982	

Lastniška struktura		
Država	Lokalne skupnosti	Zasebno
25%	32%	43%

- **Edini** NP v Sloveniji
- **Največje** zavarovano območje (4% SLO)
- **Bogata naravna in kulturna** dediščina
- 37 naselij, <2500 prebivalcev
- **Zakon o TNP** (UL RS, št. 52/10)
- TNP Upravljavski načrt (2016-2025)
- **Mednarodno uveljavljeno** zavarovano območje
- **Uprava** Javni zavod TNP - Bled
- **Lovišče s posebnim namenom Triglav** (LPN Triglav)

Zavarovana območja Slovenije

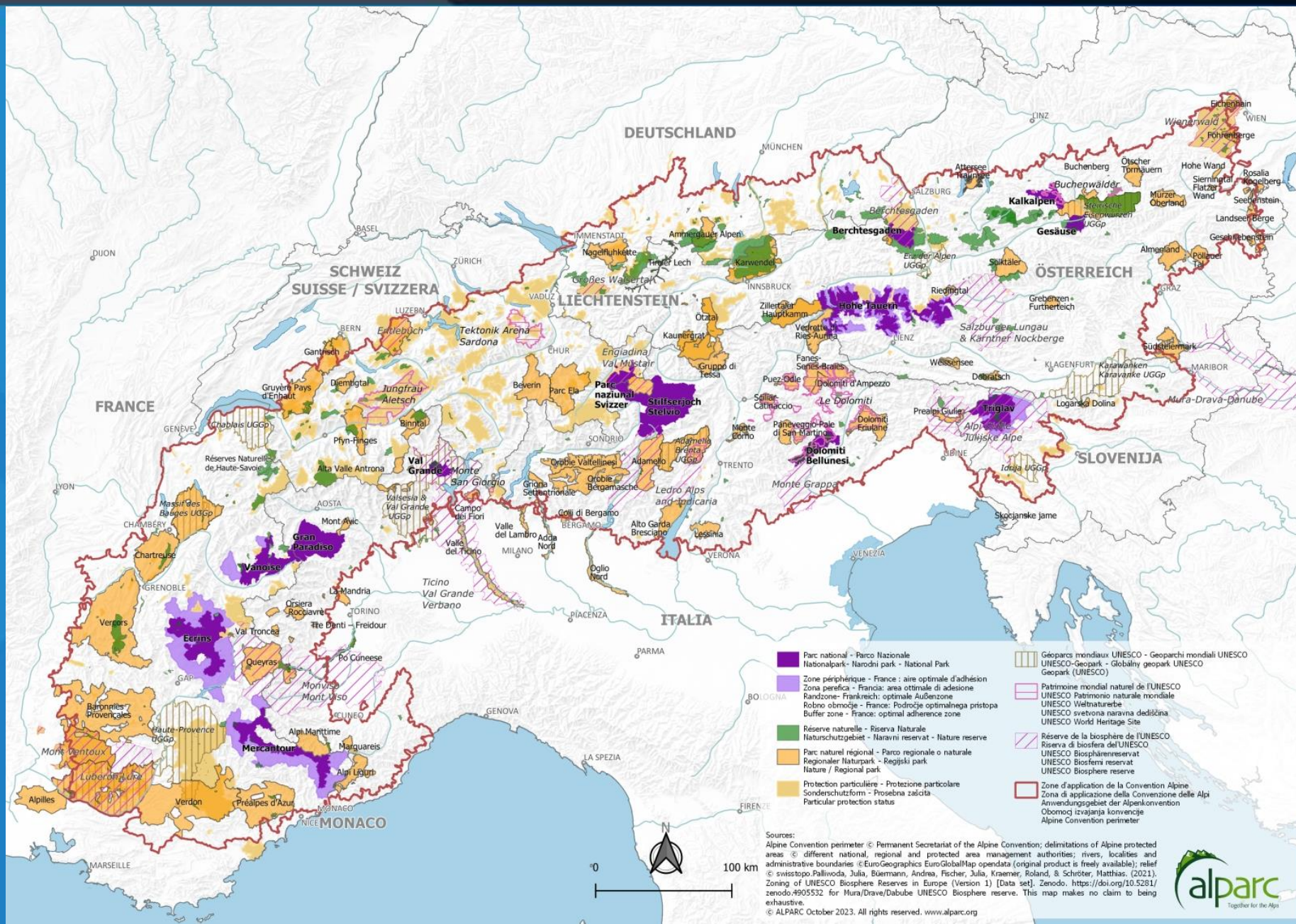

Zavarovana območja v Alpah

<1000 ZO

53.000 km²

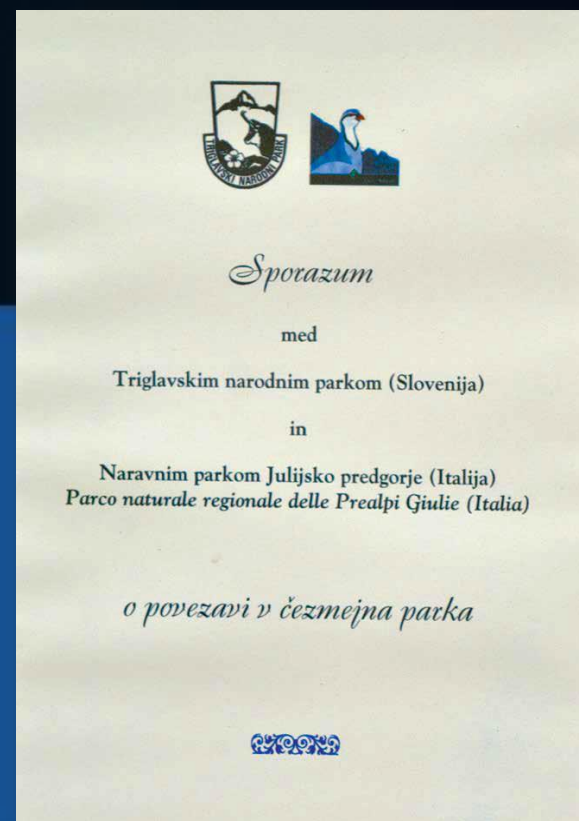
>28% Alp

TNP – mednarodno sodelovanje

- **1988: Hochtaunus Nature Park (DE)**
- **1993: Snowdonia National Park (UK)**
- **1997: Les Ecrins National Park (FR)**
- **1997: Hohe Tauern National Park (AT)**
- **2009: Prealpi Giulie Nature Park (IT)**
- **2017: Crater Lake National Park (US)**
- **2018: Kronotsky Federal Nature Biosphere Reserve (RU)**
- **2023: Mercantour National Park (FR)**

TNP – mednarodno sodelovanje

Narodni park (Zakon o TNP)

UNESCO MAB območje Julijske Alpe

Natura 2000 mreža

Evropska Diploma za zavarovana območja

Čezmejno pilotno območje SI / IT (Alpska konvencija)

Čezmejna ekoregija Julijske Alpe (EUROPARC)

Listina za trajnostni razvoj turizma (EUROPARC)

Član ALPARC-a

TNP – mednarodno sodelovanje

IUCN: II/V (Narodni park/ Krajinski park)

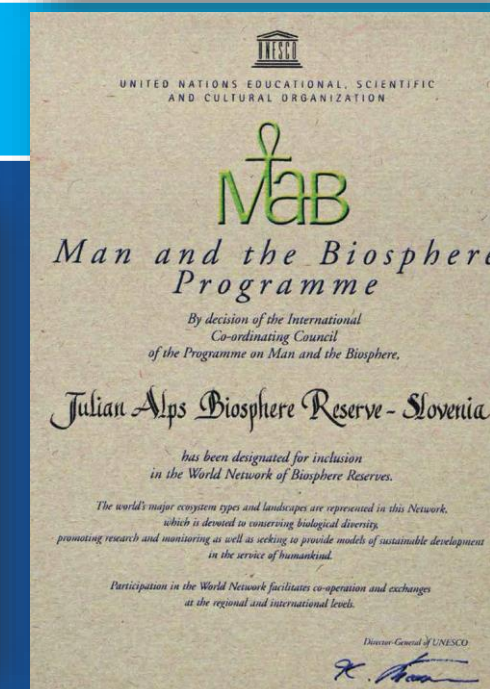
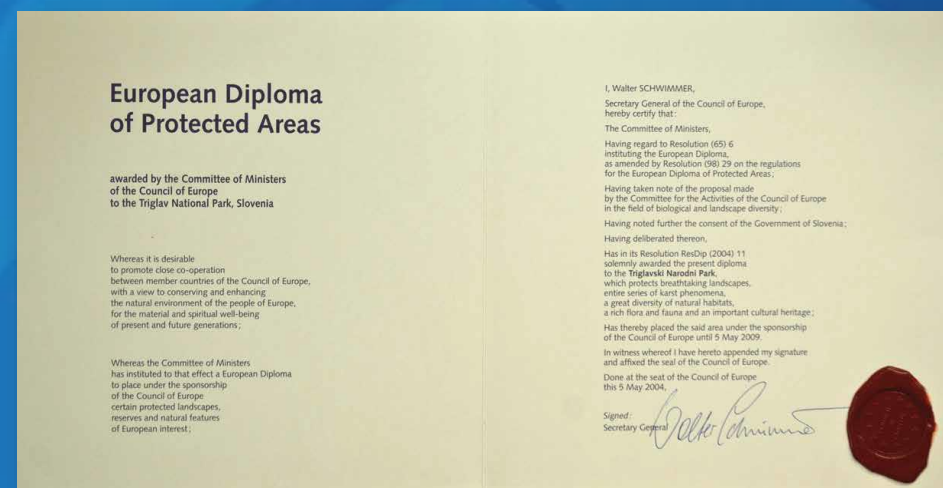
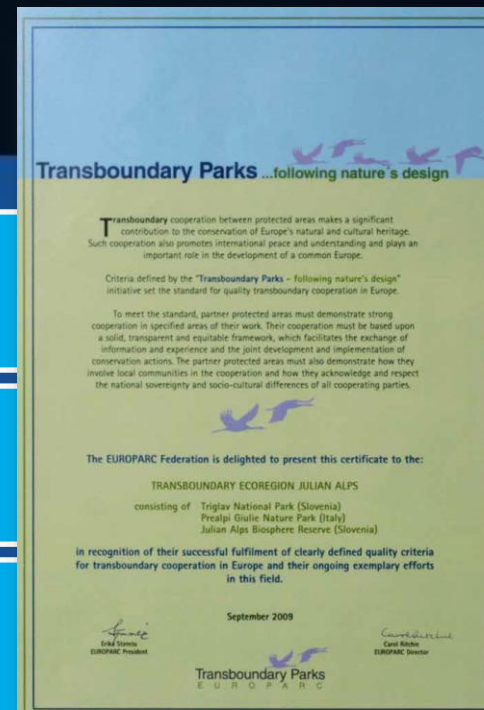
Ekološko pomembno območje

Mednarodno pomembna območja za **rastline** (IPA)

Mednarodno pomembna območja za **prtiče** (IBA)

Naravno bogastvo: **Habitatni tipi**

Bogarstvo rastlinskega sveta

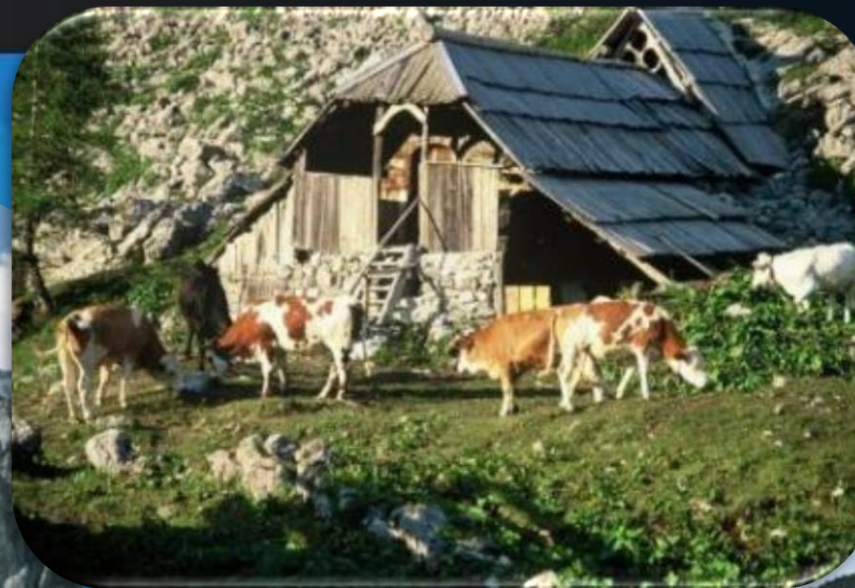

Bogastvo živalskega sveta

Tradicionalna raba: **Kmetijstvo**

Kmetijstvo: **Avtohtone pasme**

Avtohtone pasme

Bohinjska cika

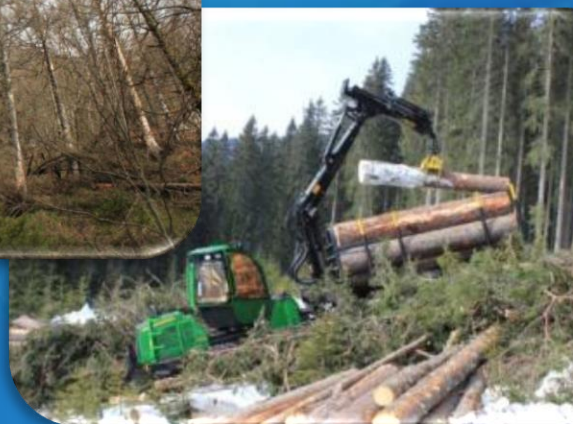
Dražnišča koza

Bovška ovca

Tradicionalna raba: **Gozdarstvo**

Funkcije gozda:

Ekološka

Proizvodna

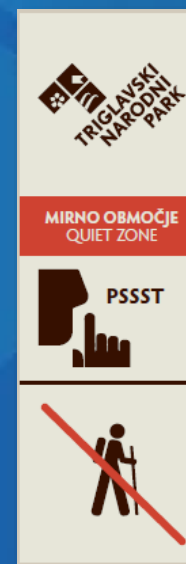
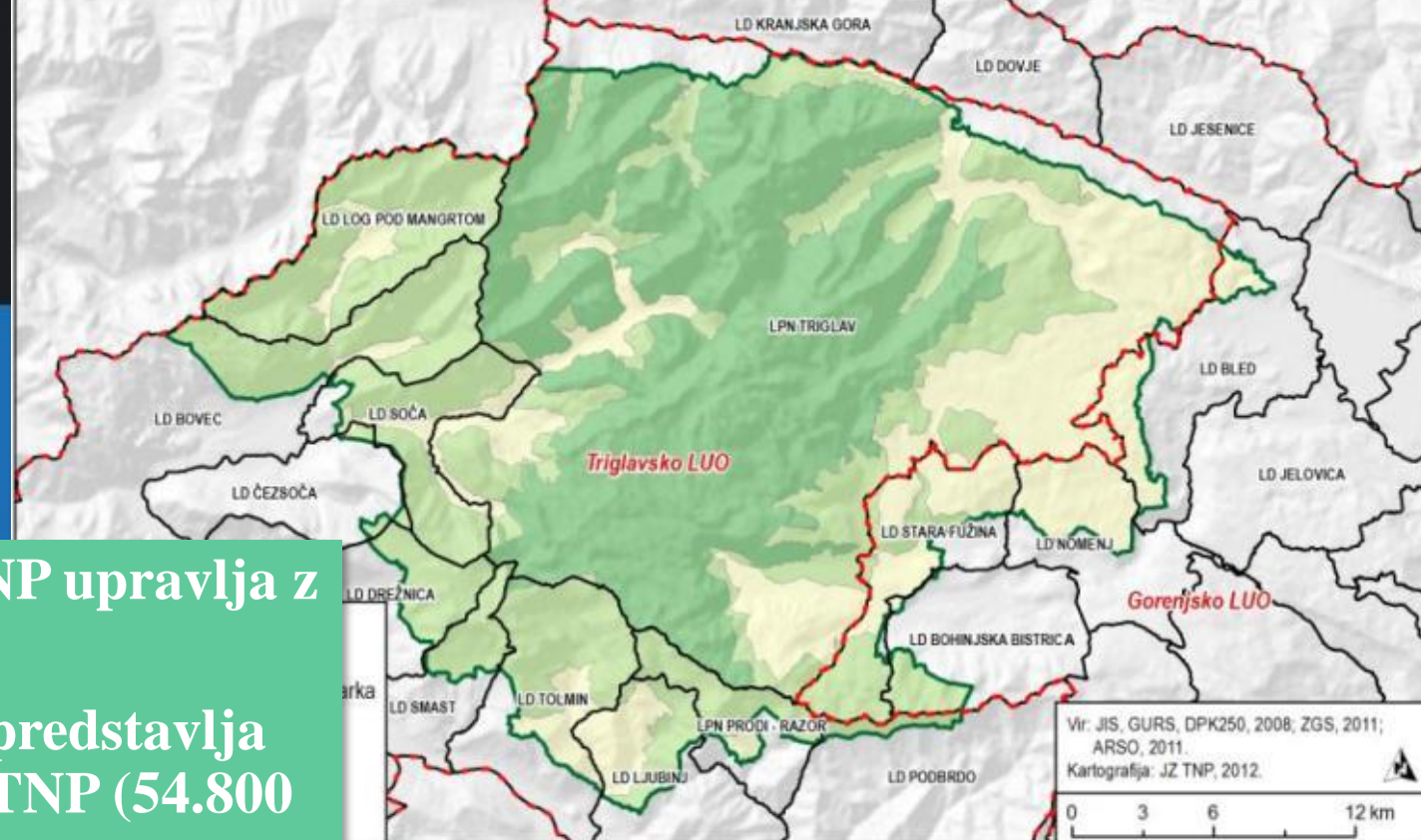
Socialna

Tradicionalna raba: **Lov**

Varstveno območje	Način varovanja (ZTNP-1)
1	Ni rabe, samo izredni posegi
2	Lov dovoljene na osnovi Lovskih načrtov
3	Lov dovoljene na osnovi Lovskih načrtov

- ❖ JZ TNP upravlja z LPN
- ❖ LPN predstavlja 65% TNP (54.800 ha)
- ❖ 1. varstveno območje v celoti v LPN
- ❖ Nadzor zagotavljajo TNP nadzorniki
- ❖ Redno izvajanje monitoringa
- ❖ Mirne cone

Tradicionalna (?) raba: Turizem in rekreacija

Info središče
Triglavska roža Bled

Info središče
Bohinjka (MAB)

Info središče Dom
Trenta (TB)

Tradicionalna (?) raba: Turizem in rekreacija

Info točka Slovenski
planinski muzej v Mojstrani

Info točka Pocarjeva domačija v
Zgornji Radovni

Info točka Zelena hiša v
Kobaridu

Tradicionalna (?) raba: **Turizem in rekreacija**

- ❖ Obisk TNP načeloma ni omejen
- ❖ Število obiskovalcev narašča
- ❖ Poleti obisk JA predstavlja 1/3 slovenskega turizma
- ❖ Izrazita poletna sezona
- ❖ AN za usmerjanje obiska in rekreacijskih dejavnosti v TNP

100 let 1924-2024

VARSTVO JE OBSTOJ PROTECTION IS EXISTING

1924 **100** let 2024

ALPSKI VARSTVENI PARK
TRIGLAVSKI NARODNI PARK

unesco

Biosferno območje
Julijske Alpe

100 let 1924-2024 – razglednica in znamka

Poštna znamke   Ovitki prvega dne   **Žigi**   +/-   2024

Pregled > Triglavski narodni park - 100 let - PRVI DAN

Triglavski narodni park - 100 let - PRVI DAN

Datum izida:	26.1.2024
Pošta:	Bled
Poštna številka:	4260

100 let 1924-2024 - ovojnica

100 let 1924-2024 – razglednica

1924-2024: Alpski varstveni park v Dolini Triglavskih jezer – Triglavski narodni park
100-letnica podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka, je pomemben mejnik v zgodovini razvoja naravovarstva in prizadevanj za zavarovanje dela Julijskih Alp v obliki edinega narodnega parka v Sloveniji.

www.tnp.si

1924-2024: Alpine Conservation Park in the Triglav Lakes Valley – Triglav National Park
The 100th anniversary of the signing of the lease agreement to establish the Alpine Conservation Park, the predecessor of Triglav National Park is a major milestone in the development of nature conservation and the efforts to safeguard a part of the Julian Alps as the only national park in Slovenia.

Razvoj parka in Biosferno območje Julijske Alpe od leta 1924
Development of the park and the Julian Alps Biosphere Reserve since 1924

Foto: V Dolini Triglavskih jezer. Alpski pečnik (Armeria alpina); Veliko jezero (Ledvica); Kanjavec 2569 m.
Photo: In the Triglav Lakes Valley. Alpine thrift (Armeria alpina); The lake Veliko jezero (Ledvica); Mt. Kanjavec 2,569 m.

Predstavitev znamke ob 100 letnici TNP in odprtje filatelistične razstave s programom za otroke, 26.1.2024

Mednarodni festival cvetja, maj in junij 2024

Belarjevi dnevi 22. in 23. 5. 2024

Osrednji dogodek v Trenti 31.5.2024 (pokroviteljstvo pred. države)

Vodenje po Soški poti, julij 2024

Strokovni posvet- zbornik 12.11.2024

...

Hvala!

